

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Geografia społeczno-gospodarcza
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-GSGR-11uWsch
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: WSCHODOZNAWSTWO
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II Stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 3 ECTS
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Magdalena, Lachowicz, doktor, malachow@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: j. polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

C1	przekazanie wiedzy z zakresu przestrzeni geograficznej Eurazji, charakterystyki środowiska przyrodniczego (cechy rzeźby, warunki klimatyczne, cechy wód, szata roślinna i świat zwierząt) w przestrzeni geograficznej tej części świata
C2	rozwinięcie umiejętności prawidłowego definiowania w zakresie teorii, metod i problematyki geografii społeczno – politycznej jako nauki
C3	kształcenie umiejętności analizy przestrzennego zróżnicowania czynników środowiska geograficznego, ich wzajemnych relacji i powiązań z działalnością człowieka i dostarczenie informacji w zakresie kryteriów gospodarczych podziałów regionalnych i przewodnich cech społecznych obszaru eurazjatyckiego
C4	przekazanie wiedzy podstawowych zagadnień i procesów charakteryzujących system społeczno-gospodarczy i polityczny Europy Wschodniej, Azji Północnej i Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości kształtujących strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu na tle jego potencjału demograficznego, zasobów przyrodniczych oraz uwarunkowań transportowych, w tym w zakresie surowców energetycznych i przemysłowych
C5	zapoznanie słuchaczy z podstawowymi kategoriami i pojęciami geografii gospodarczej, ukazanie roli międzynarodowych powiązań gospodarczych, przestrzennego układu wybranych zagadnień ludnościowych oraz poszczególnych działań gospodarki na obszarze postradzieckim
C6	rozwinięcie zdolności krytycznej oceny strategii społeczno – gospodarczych w regionie Eurazji w XX wieku

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

Ogólna kompetencja humanistyczna, wymagana jest wiedza z zakresu geografii na poziomie szkoły średniej i ogólne umiejętności i kompetencje personalne wymagane na tym poziomie.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
GSG_01	w stopniu pogłębionym zna i rozumie tendencje rozwojowe w	K_W06

	zakresie geografii gospodarczo-społecznej Eurazji, zarówno w kontekście historycznym (dziedzictwa ZSRR), jak i współczesnych trendów w polityce energetycznej, transportowej, w ramach gospodarki innowacyjnej i klimatycznej	
GSG_02	Absolwent komunikuje się na tematy związane z problematyką geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji z użyciem wyspecjalizowanej terminologii ze zróżnicowanym odbiorcą, także tym bez kompetencji wschodoznawczych	K_U03
GSG_03	współdziała z grupą przejawiając inicjatywę lidera	K_U08
GSG_04	Krytycznie ocenia znajomość zagadnień z zakresu geografii gospodarczej i procesów społecznych w regionie Europy Wschodniej, Azji (w tym Chin) i Kaukazu Południowego	K_K01
GSG_05	Rozwiązuje problemy poznawcze w oparciu o wiedzę pochodzącą z obowiązkowych lektur i polecanego materiału źródłowego	K_K02

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Region społeczny i ekonomiczny i ich rozwój. Podział regionalny na obszarze postradzieckim: współczesny rozwój regionalny i przestrzenny Eurazji.	GSG_01, GSG_04
Procesy społeczno – gospodarcze transformacji postradzieckiej. Punkt wyjścia – elementy teorii gospodarki realnego socjalizmu. Radziecka struktura jądrowo - energetyczna	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Struktura regionalna i przestrzenna państw byłego ZSRR. Historyczne uwarunkowania zróżnicowań regionalnych; sieć osadnicza; infrastruktura; proces transformacji systemowej.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Współczesna demografia Federacji Rosyjskiej: odmienny charakter procesów demograficznych w poszczególnych regionach. Struktura narodowościowa Federacji Rosyjskiej. Obraz społeczeństwa ukraińskiego i dynamika zmian demograficznych na Ukrainie.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Polityka państwa a zagospodarowanie przestrzeni Rosji. Regionalne aspekty gospodarki rosyjskiej – perspektywa współczesna. Specjalne strefy gospodarcze w Rosji	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Innowacyjność: Runet - współczesna przestrzeń działań społecznych. Rewolucja technologiczna w ZSRR, etapy rozwoju Runetu. Twórcy wielkości Runetu i IT.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Polityka energetyczna w kontekście rosyjskim: zasoby, zagłębia i okręgi przemysłowe. Strategia energetyczna FR.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Polityka energetyczna w regionie Azji Centralnej - rywalizacja Rosji z Chinami.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Współczesne projekty energetyczne w regionie Eurazji w kontekście europejskim	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Koncepcja Nowego Jedwabnego Szlaku w kontekście rywalizacji rosyjsko-chińskiej	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Innowacyjność w regionie Eurazji: problem metali ziem rzadkich.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Ekologia i zmiany klimatyczne: OZE w polityce rosyjskiej, chińskiej i centralnoazjatyckiej.	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05
Rosyjski program jądrowy	GSG_01, GSG_02, GSG_03, GSG_04, GSG_05

5. Zalecana literatura:

Literatura podstawowa:

Marcin Bodio, *Polityka energetyczna w stosunkach między Unią Europejską a Federacją Rosyjską w latach 2000 – 2008*, Warszawa 2009

Łukasz Gacek, *Azja Centralna w polityce energetycznej Chin*, Kraków 2013, rozdz. Rywalizacja z Rosją w wpływy w regionie, str. 63 - 102, część druga: Energetyczny wymiar zaangażowania Chin w Azji Centralnej, s. 103-207.

Łukasz Gacek, *Bezpieczeństwo energetyczne Chin*, Kraków 2012, s. 153-176.

Łukasz Gacek, *Nowa era zielonego i niskoemisyjnego rozwoju w Chinach (w:) Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka 2018*, ss. 131-144.

Współczesna Białoruś: społeczeństwo i gospodarka czasu przemian, red. Wojciech Kosiedowski, Toruń 2013, część 2: Studia i opracowania autorów białoruskich, s.143 - 324.

Program Jądrowy w Federacji Rosyjskiej, Raport ministerialny, 2018, www.gov.pl (PDF u prowadzącego)
Krzysztof Kozłowski, *Państwo Środka a Nowy Jedwabny Szlak. Poradziecka Azja Centralna i Xinjiang w polityce* URL, Toruń 2011

Literatura uzupełniająca:

Łukasz Gacek, *Zielona energia w Chinach. Zrównoważony rozwój, ochrona środowiska, gospodarka niskoemisyjna (wybrane fragmenty)*, Kraków 2014

Яков Уринсон, *Промышленная революция и экономический рост*, Moskwa 2018

Инновации в России — неисчерпаемый источник роста, Сергей Алябьев, Дмитрий

ГолощаповВиталий Клинцов, Елена Кузнецова, Эрик Рот, Яков СергиенкоЮрий Трощенко, Аветик Чалабян, Артем Шуваев Центр по развитию инноваций McKinsey Innovation Practice, Moskwa 2018
https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Locations/Europe%20and%20Middle%20East/Russia/Our%20Insights/Innovations%20in%20Russia/Innovations-in-Russia_web_lq-1.ashx

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	GSG _01	GSG _02	GSG _03	GSG _04	GSG _05	
Egzamin pisemny	X	X	X	X	X	
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30 h
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	10 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	35 h
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		80 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

student bardzo dobrze zna i rozumie uwarunkowania w zakresie geografii społeczno-gospodarczej w regionie Europy Wschodniej i Azji i ich konsekwencje dla gospodarki globalnej

dobry (db; 4,0):

Student właściwie rozpoznaje i analizuje uwarunkowania w zakresie geografii społeczno-gospodarczej w regionie Europy Wschodniej i Azji i ich konsekwencje dla gospodarki globalnej

dostateczny (dst; 3,0):

Student dostatecznie zna uwarunkowania w zakresie geografii społeczno-gospodarczej w regionie Europy Wschodniej i Azji, rozpoznaje główne czynniki kształtujące geografie społeczno-gospodarczą w regionie

niedostateczny (ndst; 2,0):

student niedostatecznie zna i rozumie uwarunkowania w zakresie geografii społeczno-gospodarczej w regionie Europy Wschodniej i Azji
Nie potrafi wskazać głównych procesów społecznych, gospodarczych i demograficznych w regionie Europy Wschodniej, Kaukazu Południowego i Azji Centralnej

Zagadnienia egzaminacyjne zgodne z treściami kształcenia (do samodzielnego opracowania na podstawie wykładu i lektur):

1. Regionalizm jako nauka w ZSRR i Rosji: kontekst dyskursu akademickiego
2. Podział regionalny na obszary postradzieckie: współczesny rozwój regionalny i przestrzenny Eurazji.
3. Elementy teorii gospodarki realnego socjalizmu
4. Reformy gospodarcze okresu ZSRR: NEP, kolektywizacja, reforma rolna Chruszczowa, pierestrojka
5. Prywatyzacja w Federacji Rosyjskiej
6. Historyczne uwarunkowania różnicowań regionalnych; sieć osadnicza; infrastruktura w Rosji, na Ukrainie w Azji Centralnej

7. Status Morza Kaspijskiego
8. Status Zasobów Arktyki
9. Polityka państwa a zagospodarowanie przestrzeni Rosji.
10. Radziecka struktura jądrowo – energetyczna
11. Współczesna demografia Federacji Rosyjskiej: odmienny charakter procesów demograficznych w poszczególnych regionach
12. Obraz społeczeństwa ukraińskiego i dynamika zmian demograficznych na Ukrainie w świetle spisów powszechnych
13. Specjalne strefy gospodarcze w Rosji
14. Rewolucja technologiczna w ZSRR
15. Innowacyjność: Runet - współczesna przestrzeń działań społecznych
16. Twórcy wielkości Runetu
17. Innowacyjność w FR: miasto IT: projekt Skolkovo i rosyjskie programy wspierania innowacji
18. Polityka energetyczna w kontekście rosyjskim: zasoby, zagłębia i okręgi przemysłowe.
19. Strategia energetyczna FR.
20. Polityka energetyczna w regionie Azji Centralnej - rywalizacja Rosji z Chinami.
21. Zasoby Kazachstanu
22. Zasoby Uzbekistanu
23. Zasoby Kirgistanu
24. Zasoby Tadżykistanu
25. Zasoby Turkmenistanu
26. Hydroenergetyka w Azji Centralnej
27. Współczesne projekty energetyczne w regionie Eurazji w kontekście europejskim
- 28.** Koncepcja Nowego Jedwabnego Szlaku w kontekście rywalizacji rosyjsko-chińskiej
29. Innowacyjność w regionie Eurazji: problem metali ziem rzadkich.
30. Ekologia i zmiany klimatyczne: OZE w polityce rosyjskiej, chińskiej i centralnoazjatyckiej.
31. Zielona energia i chińskie projekty innowacyjne w zakresie wytwarzania czystej energii.
32. Rosyjski program jądrowy